

A „KELET” előfizetési díja:

Videkre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára	7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik száma, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESB CÍKKEK DIJZÁRTÁNK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Határozott hasznosított gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallhachgasse 10.) Rud. Blosse Publicistische Bureau. Budapestben: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. V. hirdetések felvételi irod. Budapestben Servitátor 5. sz.

Nyitási cikkek

gármond sora után 25 kr. fűstendő.

Kolozsvár, 1879. febr. 15.

(9) A román főpapok, jobb ügyhöz méltó buzgósággal, zárándokolnak Bécs felé, hogy a Felső jóváhagyásának megtagadását ki-
eszközöljék a magyar nyelv kötelező tantárgy voltáról szóló törvényjavaslatról.

Ismételve volt alkalmunk szólni e helyen a kérdéses törvényjavaslatról, folfejtvé, hogy a törvényhozás intenciója a kezdemény-
nyel korántsem a jogosult nemzetiségi és val-
lasi törekvések elnyomása és megfűstetése volt,
hanem az a magától érthető szándék, hogy
az állam minden polgárának alkalom nyujtás-
sok az állam nyelvében való jártasság meg-
szerzésére. Mert, valamint egyikünknek sem
eszébe, hogy gyermekeink anyanyelvüket
elfelejtik, vagy despicialják, a miért a német,
vagy latin, vagy görögnyelv mint kötelezett
tantárgy szerepel a középtanodai tantervben,
azonképen a román atyafiaknak sincs miért
aggódniuk a miatt, hogy heti egy pár tanóra
a népiszkolában gyermekeiket ki fogná vet-
kőztetni nyelvi, vagy vallási sajátágaikból.
Sőt inkább — rámutatánk a kérdés gyakor-
lati oldalára — csak örülhet a román nép,
hogy azoknak, a kik abból élnek, hogy az
állam polgárait az állam intézményei ellen
bujtogatják, kicsavartatik a javaslat törvény-
erőre emelése által kezeikből egy oly fegyver,
melynek sebeit legjobban maga a román nép
érezze, meg levén — az álproféták fanatismusa
által — fosztva a magyar állam közéletében
való előmenetel egyik nélkülözhetetlen eszkö-
zétől, mert már kis gyerek korában gyűlö-
séget szívnak az iskolában minden ellen, mi
magyar, később, midőn a közszolgálat terén
akarna életmódot szerezni, sajnosan tapasztal-
ja magán a német példabeszéd igazságát,
hogy a mit Jankó meg nem tanult János soha
meg nem fogja tanulni.

De mind hiában a törvényjavaslat indo-
kolása és a saját jóakaratu felvilágosításai:
a ki érteni nem akar, észre alig téríthető és
egy csak is a főorvostól: az időtől és az élet-
től kell várunk, hogy meg hozza az okulást
a román szóvivők s még inkább a román nép
számára, mely, ha belátandja, hogy az ijeszt-
getések mind csak falra festett ördög valának
s ha tapasztalni fogja, hogy senki útját nem
állja, hogy a családi tűzhelynél, a templom-
ban, az iskolában, az irodalmi egyesületekben
továbbra is románul beszéljen, imádkozzék és
munkálkodjék: nem fog hitelt adni az ámitó
beszédnek, hanem köszönettel fog adózni a
magyar törvényhozásnak, a miért magának e

népnek hasznára való intézkedésről gondos-
kodott.

De ha az időre bizhatjuk egész meg-
nyugvással a román nép okulását s a mostani
ámitók lealacsonyását: nem tudunk ép ily
elnézőleg itélmi magoknak ez ámitóknak üzel-
mei fölött, kik nagyon is jól tudják, hogy
mit cselekesznek s a tudatlansággal koránt
sem menthetik ki magokat. Mert azok, a kik-
nek egy szavuk sem volt, a midőn a Thun-
féle Entwurf idején a németnyelv nem kö-
telező tantárggyá, hanem általán-
nos tannyelvvé tétetett, nagyon jól tud-
ják, hogy most, a midőn az állam nyelve ellen
lázítanak, egészen más czélok tartanak szem-
ük előtt, mint a melyeket bevallani mer-
nek; igen jól tudják, hogy a magyar nyelv
kötelező tantárggyá tétele koránt sem fogja
nemzetiségét, vallását megtámadni a román
népnek s ha mégis ily hazug ráfogásokkal
ijeszgetik az értelmelenekeket, evel saját ló-
lábukat árulják el minden belátó előtt.

S mit mondjunk azokról a főpapokról,
a kiket az alkotmányos miniszter javaslatára
az alkotmányos magyar Király nevezett ki
s a kik az alkotmányos törvényhozás for-
máit megkerülve, az alkotmányon kívül
álló eszközökkel akarnak alkotmány-ellenes
czélok elérni?

Az alkotmányos miniszter nem készit-
hetett oly törvényjavaslatot, a melyhez a leg-
felsőbb jóváhagyást már előre ki ne eszkö-
zölte volna s ha mégis, utólag, a Felsőhöz
történik e főpapok részéről a folyamodás,
nyilván oly tényezőkre vélnek az illetők tá-
maszkodhatni, a melyeket az alkotmányos ál-
lam-élet jogosokként nem ismer.

Es a „legalkotmányosabb Király” meg
is adta a magukról és állásukról megfűd-
kezett főpapoknak az illő feleletet, mint táv-
iratunk jelzi s hihető, hogy nem csak az
íránt történt a legmagasabb kihallgatásnál
megnyugtató, hogy a Felső kormányja nem
terjeszt oly törvényjavaslatot elő, a mely a
jó egyetértést megzavarhatná, hanem egy
kis alkotmányi lecke is adatott a főpapok-
nak arra nézve, hogy mit szabad és mit nem
szabad az alkotmányos állam polgárainak az
alkotmányos Uralkodótól követelméznök. Mert
már magában a törvény ellen irányzott ké-
rásban sértés rejlik, mintha a Felsőre rá
lehetne venni, hogy az alkotmány formáit fi-
gyelmen kívül hagyja.

A lecke, tehát, minden esetre helyén
volt s hisszük: a lecke fog hatni is.

Óvatosan előre nyújtotta magát, midőn hal-
lotta a kis elrekesztelt hátulso ajtót megnyitni s
kezait égfél emelve, felkiáltott:

Ó é! O istenem, szegény, szegény urnóm!

III.

E naptól kezdve, Orbigny asszony életénem
volt más, mint hosszú sorozata a folytonos izga-
lom, remegés s felindulásnak. A szegény asszony
nem tudta, ha kívánja-e, vagy rettegje jelenlétét
annak, ki házát kerűgeti.

Hosszas tartózkodásai a templomban, s a
szalagcsokrok mutatták meghasonlott kedélyál-
lapotát s a kettős érzelmét, mely szívében harc-
zolt. A legkisebb zajnál megrezgett, majd elpi-
rult, majd halvány lett. Mártha, kinél a dévaság
és vigasztalás mindig feljött kerekedett, nyájasan meg-
veregette néha arcát.

Némón olyan mint a csengettyű, a leg-
kisebb érintésnél megrezdül.

Azt hisztem, kedves szépem, hogy rohammal
akarja bevenni Puchereau ur szívét.

Elhallgat színdjárt, te csunya lány!
felett élénken Orbigny asszony, ki mindig azt hitte,
hogy a gróf belép rűgton az ajtón, vagy felszö-
kik az erkélyre.

Javiole, ki jeladást vett észre, levándorolt a
kis kertajtóhoz s kinyitotta félig; sarok, zár ujan
meg voltak kenve olajjal.

Bizonysan visszajött! mormogta ke-
resztet vetve magára.

Javiolenek igaza volt. A gróf visszajött. Az
utazás ép oly kevésse javították meg, mint a szűk-
ség és fáradtság. A millyennek ismerték az embe-
rek Orbigny grófot, éppen olyannak találták Saint-
Eve urat.

Orbigny asszonynak ezentul egyetlen óra
nyugodalma sem volt. Midőn egyedül volt, foly-
ton unokahugaira gondolt, kiket szeretőlkért sel-
hagyottságukért kötelessége volna leányainak fo-
gadni s legszebb feltételekben állapodott meg; mi-

— Az országgyűlési szabadelvű
párt tegnapi értekezletét Szontagh Pál elnök
megnyitván, Trefort miniszter bejelenté, hogy
a hivatalos ügyekben távollevő miniszterelnök a
legközelebbi értekezletek egyikén, ígértéhez képest,
előterjesztést teend a berlini szerződés tár-
gyában.

Ezután felvettették az 1879-iki költségve-
tés. Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter rész-
letes indoklása után hosszabb tárgyalás fejlődött,
melyben részt vettek: Baross Gábor, Grünvald
Béla, Hegedűs Sándor, Korizmica László,
Móricz Pál, Máriássy Sándor, Zsilinszky
Mihály, Kemény Géza b., Tisza László és
Forgách Antal gr.

Az értekezlet a költségvetést általánosságban
részletes tárgyalás alapjául egyhangulag elfogadja:
a részletes tárgyalás azon sorrendben fog történni,
amint az egyes tárczák a képviselőházában napirend-
re kerülnek.

Végül Póchy Tamás közlekedési miniszter
György Endre kérdésére válaszul kijelenti, hogy
a tiszai vasut részvényeinek eladása
íránt felmerült hírek teljesen alaptalanok. Ez-
zel az értekezlet véget ért.

— A kormánypárt köreiben a hét-
főn megnyitandó költségvetési vitára, az „E—s” sze-
rint, nagyelőkészületek történnek. A kormány hi-
veit elhatározták, hogy tömegesen fognak részt venni
a vitában. Molnár György, Tóth Vilmos, Nagy
György és Jókai Mór már bizalmasan kijele-
nítették, hogy beszédet fognak tartani. — Fog be-
szélni ezenkívül br. Kemény János, Szen-
czey Ödön és Baross Gábor.

A pártion kívüliek közül, kiknek leg-
utóbbi értekezletén 42-en vettek részt, gr. Lónyay
Mennyhért, Bittó István, Horvát Lajos, Hof-
mann Pál fognak az általános vitában felszólalni.
Az egyesült ellenzék összes parlamenti erőit
beküldi a vitába, noha mind ő, mind a pártion kívü-
liek — hir szerint — csakis az appropriatióval fog-
ják a bugetet megtagadni.

— A földmívelés, ipar- és keres-
kedelmi miniszter a következő figyelemztetést in-
tette a kereskedelmi és iparkamarához:

A hazai ipar fejlesztésére és előmozdítására
minden lehető elkövetni kívánván, és mert a ta-
pasztalat igazolja, hogy a hivatalos lapban meg-
jelent árléjtési hirdetések a vidéki gyárak által
nem méltattnak kellő figyelemre, a hivatalos lap
legközelebbi számában is megjelenő „Hirdtemény”
egy példányát azon felhívással küldöm meg a (czim-
nek), hogy annak tartamára a kerületében lakó illető
gyárosokat és iparosokat azon megjegyzéssel figyel-
meztesse, miszerint a hazai ajánlatokat egyenlő mi-

helyt a gróf megjelent, minden jó terve fűstbe
ment; akarátja olyan volt, mint a lány viasz.
Ha férje távozott, lelki furdalások kínozták; nem
tudott a nélkül gondolni Mártha és Mari jövőjére,
hogy szemei könnyekkel meg ne teljenek.

Mari, ki csak mindig szobájában ült, mit
sem látott abból, mi körülte történik. Nagyjénje
hosszas távollétét, elzárkózottságát annak tulajdo-
nitotta, hogy most több időt akar szentelni a
vallásosságának. Midőn kifáradt a varrásban, vagy
olvasásban, elmerengett, nézve az I. Perencz ál-
tal építettett nagy tornyát, vagy a szép árnyas
fákat, vagy lement a parkba. Semmi nem hiány-
zott még szívénél, e nyugodt, egyhangú élet kö-
zepe. Mártha ellenben nem nézte környezetét
hasonló közönyösséggel.

És mikor látta, hogy a grófné annyira el-
mélyed ábrándjaiba, s szemei melán tekintenek
szét az úrban, nevetve ölelte át nagynénjét s
szólt:

— Szép nénikém ébredj, rég megviradt!
Egy reggel, midőn Javiole sürgette urnóját,
hogy menjen s számoljon egyik mesteremberével,
Orbigny asszony hirtelen egy csomag kulcsot tett
a megcsendesült Vihar kisasszony kezébe.

— Itt van, vedd ezt, s rendezd el mindent!
szólt élénken.

Mártha meglepetve nézett a kulcs csomag-
ra, mely meglehetősen csunyanak tetszett előtte, s
nehéz is volt, de habozása nem tartott tovább
két percznél.

— Ki tudja? mondá, hát ha ez is lesz oly
mulatságos, mint szalagokkal és virágokkal bi-
belődni.

Ezentul a házánál mindenért csak ő hozzá
folyamodtak, s egész napja oly foglalkozásban telt
el, melyet soha senkitől sem tanult.

Hogy mi okon esett Orbigny asszony vála-
stása épen Márthára, a szeles, zajos Márthára,
mikor a komoly Mari is keze ügyében volt? ezt

nőség és árak mellett elsősgben kívánván része-
síteni, igyekezzenek, ha lehet, már most ajánlatot
benyújtani, vagy ha ezt most nem tehetők, tájé-
koztván magokat a jelen hirdteményből az évi szűk-
séglét mennyiségéről oly berendezéseket, tenni hogy
legalább jövőre nézve ajánlkozhasanak.

E czélból a (czimnek) ezentul a hasonló ár-
léjtési hirdteményeket évenként, mint jelenleg is, meg
fogom küldeni.

— Az új osztrák kormány. Ö Fel-
sége tegnapi kinevezte az új osztrák kormányt,
mely a következőképen van megalakítva: Elnök
és közoktatásügy Stremayer; belügy gróf Ta-
affe; pénzügy De Pretis; igazságügy Glaser;
kereskedelmi Chlumetzky; földmívelés gróf
Mannsfeld, honvédelem Horst, gácsországi
miniszter Zemialkovszky. A kinevezések köz-
zélétele — a pénzek miatt — csak ma, szom-
baton fog történni. Gróf Taaffe Innsbruckba
utazott.

— A pénzügyminiszteriumban —
hir szerint — tanácskozások folynak a fölött, hogy
az adóvégrehajtás körül eddig követett eljárás egy
módosításnak, miszerint a fizetésre képtelen adó-
zók ne fosztassanak meg többé legzükségesebb
házi butoraiktól.

— A belügyminiszterium, tapasztal-
ván azt, hogy a bagatell-bíráskodással felruhá-
zott közigazgatási közegek hatáskörükbe nem tar-
tozó ügyekbe is beleavatkozva, azokban érdemleg
határoznak a nélkül, hogy az alsó rétegű nép a
szükséges jogorvoslat tekintetében felvilágosított-
nok s így az ily közegek határozata jogerőnyessé
is válik — szabályrendeletet szándékszik kibocsá-
tani, hogy a bíráskodást gyakorló közigazgatási
közegek ne merészeljék szem elől tévesztetni az
1877-ki XXII. t. cz. 11-ik szakaszát, mely taxative
elősorolja azon eseteket, melyekben a bagatell-bí-
ró eljárhat.

— Tisza Kálmán miniszterelnök
ő Felsőge által tegnapielőt hosszabb kihall-
gatáson fogadtatott; adalután folyamában báró
Rothschilddel érkezett és a futárvonattal vissza-
utazott Budapestre. A miniszterelnök a jövő hét
végén ismét visszamegy.

— A román-orosz viszály. Azt állít-
ják, hogy nagyszámú orosz csapatok in-
dulnak a szilisztriai vonal azon része
felé, melyet a román csapatok megszállva
tartanak. Miután a közlekedési nehézségek igen
nagyak, nem lehetetlen, hogy ezen csapatmozgal-
mak a ruméliai kiürítési mozdulatokkal összeköt-
tetésben állanak.

maga a grófné sem tudta volna megmondani.
Ösztön dolgozott benne.

Azonközben az olaj nem száradott ki a
kis kertajtó zárjában, s Orbigny asszonyt az iz-
galom kezdte betegé tenni. Becsületes szive szen-
vedett azon gondolatától, hogy rejtőzködik azok
előtt, kiket leginkább szeret; a mellett a grófhöz
való titkos viszonya, szerelmi cselszövény színt
viselő magán, s ez sértette finom érzését. Hány-
szor igyekezett meggyőzni arról a szökevényt, ki-
nek a bolygó élet oly könnyűnek tetszett, hogy a
boldogságot megszerzhetik ennyi küzdelem nél-
kül is! Van hajléka vagy családja s mindaz mire
szüksége van, hogy egy beszéljünk, mint a mese-
beli párja veszett hű galamb; de a gróf min-
dig kiisklott, s semmivel sem lehetett réz venni,
hogy a galambbugban maradjon. Ez élet titokza-
tossága, mely úgy folyt, mint valami spanyol
vigjáték, halálra kínoztta Orbigny asszonyt. Soha
senki sem volt kevésbé kalandokra teremtve, mint
ő; egészen elvesztette bele fejét. Ha a gróf szo-
rosan lelkére nem kötötte volna a hallgatást, min-
den ismercsinek hangosan elkiabálta: „Férjem
haza jött, szívesen látlak asztalomhoz!”

De ezt nem tehethe. Gyakran voltak ház ro-
hamai, az álmatlanság is kínoztta. Javiole nem
tudta már tovább kiállni. Egy reggel, midőn
látta, hogy urnója lázban ég, s keze forró, kiáltott:
— Ma hajnalban lementem a kertbe, szólt,
s láttam a gróf . . .

Orbigny asszony elhalványodott s kezét Ja-
viole ajkára téve, kiáltott:

— Hallgass, semmit sem láttál . . . szót
se szólj többet!
Lerogyott egy székre, csaknem megérülve a
félelemtől. (Folyt. köv.)

A pestisről.

Közl.: L. Bodor László.

(Folytatás.)

1601. Erdélyben pestis. Beszterozén némely
nap szárazt is temetkez. Csodálatos bő termés volt.

Berlinből sürgönyözik, hogy Tottleben tá-
bornok rendeletére két gyalog- és két lovassági
ezred indult Arab-Paiaia ellen. — A „Times”
egy berlini sürgönye szerint az összes hatalmak,
még Németország is e kérdésben Románia
mellett foglalnak állást. Bécsből azonban azt je-
lentik, hogy Németország és Olaszország rosza-
ják Románia lépését.

— A magyar nyelv ellen Bécsbe, a
királyhoz ment elől deputáció tagjai
ezek: Román M. metropolita, Metianu aradi
püspök, Popasu karánsebesi püspök, Doda ex-
tábornok és képviselő; Popea vicarius N.-Szeben-
ből; Tieranu esperes Lippáról; Andreanu
esperes; Kozm a Parthén képviselő; Kaduleszku
ügyvéd Lugosról; Popovics ügyvéd; Strevoiu
ügyvéd és brassói képviselő, Kotaviu ügyvéd Je-
mesvárról.

Külföld.

Kopenhágából írja febr. 9-éről a „Tol.
Corr.” levelezője: A benyomás, melyet az Ausztia-
Magyarország és Poroszország közt okt. 11-én kö-
tött Észak-Szevigre vonatkozó szerződés hire it-
ten keltett, nem lehetett más mint felette lehan-
goló. Nem tagadhatni, hogy már egy idő óta ké-
szen voltak valami kellemetlenségre. A heves tá-
madás, melyet a német sajtó, úgy szólván, adott
jelre intézett a Thyra hercegnő és Cumberland
herceg közti házasság alkalmából a dán királyi
család ellen azon gyantát keltette, hogy e táma-
dások bizonyos tekintetben bevezetését képezik a
Dánia ellen készülő actiónak.

De akkor még nem is sejtették, hogy már
hónapok óta fennáll olyan egyezmény, mely meg-
semmisít oly szerződési határozatot, melyből, Dá-
nia egy előbb-utóbb érvényesíthető jogot származ-
tat. De Kopenhágában az újabb fordulat dacára
sem mondták le a reményről, hogy a prágai szer-
ződés even most megszüntetett pontja valamikor
mégis végrehajthatik, 1867-ben Oroszország kö-
zölte Dániával a prágai íbékéokmányt, a szevigyi
kérdésben alkudozásokat is kezdett vele, melyeket
váratlanul megszakított ugyan, de ezzel mégis el-
ismerte, hogy maga Dánia is érdekelve van a prágai
szerződésben.

A dán kormány tehát kötelességének tartja
a most történeteket hallgatással nem mellőzni.
Bizonyosnak vehető, hogy a kormányunk berlini
követe által a német kormányhoz fog fordulni,
hogy ha lehet, új alkudozásokat kezdjen, melyek
Dánia jogosult igényeit kielégíteni s Németország
s a skandináv észak közti viszonyokat szilárd alap-
ra fektetni hivatják. Még a jelen pillanatban is,
midőn itt könnyen érthető igazgatottság uralkodik,
nagyon vágyakoznak az ilyen megegyezésre. Né-

A következő évben leginkább dühösködött a pes-
tis. Hasmenésben is sokan haltak (Bethlen
Farkas.)

1602. Lengyelországban pestis (Biasencius.)
1610. Schweitz Zürich cantonában pes-
tis. A lakosság harmadrésze elveszett. (Briefe über
die Schweitz.)

1622. Éhség és dőghalál Magyarországon,
oly szörnyű, minőhez hasonló még nem volt.
(Spengel.)

1624. Belgiumban pestis. Henrich Floren-
sius részletesebben írja le s összehasonlítja az
1635-beli pestissel. Az elsőbe a bubokát megaka-
dályozta a vessicator, a másodikban nem, minél
hamarabb megjelentek a bubok, karbunkulások,
annál jobb volt. Sem érvágás, sem az Antimo-
nium nem használt. (E volt az általánosan fel-
vett orvosságok egyike. Sok helyt eltították an-
nak használatát.) Holmont értekezésében a pes-
tis-t nem a levegőtől, hanem inkább a „ragály-
tól” (érintkezés.) következteti. (Spengel.)

1626. Wallenstein 3 havi táborozása után
Nagyszombatnál a pestis 25.000 embert pusztít el.
(Regui Hung. authore Kaziy Tyrnaviae.)

1628. Mindszent naptól Szent Gergely na-
pig Magyarországon, Pécsen és a szomszéd hely-
ségekben rettenetes pestis uralkodott. (Spangar
Pető.)

1628. Lionban pestis, majd 4 hóig tartott.
több mint 6 ezer ember elvész.

1630. Velenczeben, Lombárdiában pestis.
(Spangar.)

1650. Schweitz Zürich cantonában pestis.
(Briefe über die Schweitz.) Spengel szerint egész
Itáliában pestis volt. Érdekesek Kircher Athana-
sius Serafinum phisico medicum pestis Romae
1658 feljegyzései a levegő veressége és leverő
szenvédylek befolyásáról a pestis terjedésére. Ir-
a kézi savanyúnak a rothadás elleni hatásáról. Ek-
kor is behízyonult a vesszély, ha bubok és kár-

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A KÉT NŐVÉR.

Elbeszélés.

Írta:

ACHARD AMÉDEE

II.

(Folytatás.)

— Oh Raoul! szólt kőr hangon.

Oly szelid szemrehányás fektűt el felkiáltás-
ban, telve a leggyöngédebb visszaemlékezés-
sél, hogy Saint-Eve ur meg volt hatva. Neje felé ha-
jolt s oly bensőséggel csókolt meg homlokát, mely
nála nagyon is szokatlan volt.

— Oly igen fiatal voltam akkor! mormog-
ta oly hangon, melyben a nagy megbatottsággal
vegylt.

A beszélgetés még tartott néhány perczig;
Orbigny asszony azt hitte, hogy maga a sátnál
áll előtte, de oly sátnál, mely megigézte s elbi-
vólta őt.

— Tehát megengedi, hogy néha megláto-
gassam? kérdezte a gróf egy tükör előtt hajszát
pödrögtetve.

— Házom az öné, felelt az elragadtatás egy
perczében a szegény elhagyott nő, fejét a kíván-
dorlott férfi vállára hajta.

— Ej kedves barátom, akkor a végromlást
bocsátná be házába.
E szavak után a gróf távozott. A legna-
gyobb óvatossággal keresve fel a sötétebb folyo-
sokat s azon haladva végig, mely a ház hátuljá-
jához vezetett, Javiole, ki gyanította a dolgot, ott
állt az ajtó előtt, meghúzódva egy sötét szeglet-
ben, ölében tartva tyukját.

metországtól függ, hogy a hangulatot Dániában s az egész éjszaka a német politikához való ószinte csatlakozás javára megváltoztassa.

Londonból távirják február 12-ről: A Dél-Afrikában szenvedett vereség híre az egész országban roppant izgatottságot keltett. A lapok pártkülönbség nélkül egyhangulag helyeslik a kormány rendszabályait s csak a „Daily News” tesz gunyos megjegyzéseket a háborúra. A szabadelvű párt Londonban levő vezetői tegnap elhatározták, hogy a kormányt a zulu háború miatt megítáadják. Chelmsford lord ismételve erősbítést kért, de a kormány részint takarékoságból, részint az oppositio iránti tekintetből megtagadta azt. Attól félnek, hogy a zuluk a Port Natalban levő fehéreket lemészárolják, mielőtt segély érkeznék. A királynő azonnal táviratilag fejezte ki részvétét az elesettek családjaiknak.

Reuf és Selami pasa Ruméliába utaztak, hogy intézkedjenek a török igazgatás visszaállítása felett a muszkák elvonulása után. Azt állítják, hogy Midhát pasa a szultántól egy iradét kapott, mely őt 5 évre Syria kormányzóságában megerősíti.

Összített közlés oroszok és románok közt. Galaczból távirják: A román rendőrség egy orosz akart elfogni, ki csempezett dobányt adott el, a miért több, mint száz orosz katona rendőrségi épületet valóságos ostrom alá fogta, szétrombolták a burzatort, megsebesítették a jelen volt hivatalnokokat és a rendőrségi személyeket, többeket életveszélyesen. Visszatértekben az oroszok még több román hivatalnokot és katonát támadtak és sebeztek meg. A hangulat az oroszok ellen itt igen elkecsereedett.

Az amnesztia indítvány, melyet a francia képviselőházban kedden Leroyer és Marcé miniszterek terjesztettek elő, így hangzik:

1. az. Amnesztia adatik meg mindenkinek oly cselekedetekért, mely az 1871-iki fölkelésel összefüggnek, elítélteknek, kik már szabad lábban vannak, vagy még csak szabadon bocsátottak, kiknek már megkegyelmeztetett vagy e törvény kibocsátása után három hónappal meg fog kegyelmeztetni.

2. az. Az ugyanily cselekedetekért in contumaciam elítéltek büntetése kegyelem útján elengedhető.

3. az. E törvény kihirdetéseől kezdve a bűnperrendtartás 637. cikkelyének jogkezdőszavában azok részesülnek, kik ugyanilyemű cselekedetekért perbe fogadtak s az még nincs befejezve.

4. az. Attól a pillanattól kezdve, melyben a megkegyelmező levelek, melyek jogilag e megkegyelmezéssel járnak, közölve lesznek az elítéltek, ki Franciaországba visszatért, a bűnperrendtartás 476. cikkelyének jogkezdőszavát többé nem érvényesítheti.

5. az. Ez a törvény nem nyer alkalmazást azokra az egyénekre, kik in contumaciam ítéltettek el közönséges bűntények vagy olynemű vétések miatt, melyeket az 1871-iki fölkelés előtt követvén el, több mint egy évi fogságot vontak maguk után.

Az orosz-török különbéke.

Az orosz-török végleges békeszerződés tizenkét pontot foglal magában, melyek a következők:

funkulosok helyett csak foltok jelentek meg a testen. Az érvágás ártalmas (Spengel). 1632. 1633. Magyarországon N.-Szombaton a pestis oly nagy mérvben uralkodott, hogy az akadémiák fel kellett oszlani. (Bel Math.)

1633 Erdélyben pestis. (Spangar.) 1770-ben decemberben Moszkában, az orosz-török háború alkalmával kitört a pestis. Áthurcolták Magyarországra, Bodrog és Zemplén vármegyébe. E pestist részletesen leírta Samoilovich orvos, ki maga is háromszor volt benne. Ez azt állítja, hogy csak abban az esetben nem kapható másodszor el, ha bubói voltak s ezeken a méreg teljesen kitakarodott a testből, a mi vele nem történt meg. Megerősíti, hogy csak közvetlen érintés által ragad. 1771 aprillól, 1772 márcziusig Moszkvában 133 ezer ember halt el. Sawilovitz a pestises bubok gúnynak oltását ajánlotta. (Lust. Spengel.)

1795—96. Magyarországon, Szerém és Ungvármegyékben pestis. (Spengel.)

1797. Galicziában pestis. Ekkor javasolta Bóldi György egyiptomi angol konszult a testnek olajjal bekenését, mint pestis elleni biztos óvszert. (Az egyiptomiak és chinaiak az olajat többféle szerrel vegyítve használták.) 1739. Magyarországon pestis Nyitra megyében Ujhely városban számosakat megölt. (Bel Math.)

1738. 1739. A Duna és Száva mellékén pestis pusztított. Károly császár Belgrádot elveszté. (Thuroci Pál.) Emberi emlékezet óta nem volt oly kemény tél, mint utóbbi évben. 1742. és következő két évben Syriában pestis (Drummond utazása.) Erdély némely vidékén is mutatkozott. (1743-iki Kolozsvári Napl.)

1741. Malagában pestis és sárga-hidegben 10,000 ember elpusztult. A bonczolás kideríté, hogy e baj gyomor- és bélfényével jár s hogy a hólyag és tüdők feketé foltokkal borítvák, tehát hasonló bajban szenvednek, Moultrie ezt Amerika heves és

1738. 1739. A Duna és Száva mellékén pestis pusztított. Károly császár Belgrádot elveszté. (Thuroci Pál.) Emberi emlékezet óta nem volt oly kemény tél, mint utóbbi évben. 1742. és következő két évben Syriában pestis (Drummond utazása.) Erdély némely vidékén is mutatkozott. (1743-iki Kolozsvári Napl.)

1741. Malagában pestis és sárga-hidegben 10,000 ember elpusztult. A bonczolás kideríté, hogy e baj gyomor- és bélfényével jár s hogy a hólyag és tüdők feketé foltokkal borítvák, tehát hasonló bajban szenvednek, Moultrie ezt Amerika heves és

Az I. pont kijelenti, hogy a két tartomány közti béke és szívélyes viszony ismét helyre van állítva.

A II. pont szerint a san-stefanoi szerződés azon pontjai, melyeket a berlini szerződés nem változtatott, jogérvényesek.

III. A szerződő felek a san-stefanoi szerződés végrehajtására nézve — következőleg egyeztek meg:

IV. Az átengedett területek értékének levonásával a hadi kárpótlás 802.500.000 frankban állapították meg. A fizetési mód később fog szabályoztatni a muszka cászár és a török szultán közt.

V. A Muszkaország és a porta meghatározák a háború alatt kárt szenvedett törökországi muszka alattvalók kárpótlását. E kárpótlás nem lehet több 26,750.000 franknál. Muszka alattvalók a legközelebbi 12 hónap alatt jelenthetik be követeléseiket, a hetáridő után a feljelentés el nem fogadtatik.

VI. A török foglyok tartásáért járó összeget egy bizottság fogja meghatározni. Ez összeg 21 részletben lesz fizetendő és le fog vonatni a tartási költség a muszka foglyokért.

VII. Azon török alattvalók, kik az átengedett területekről kikarnak vándorolni, 3 év alatt tartoznak vagyonukat eladni. Ha e határidő alatt ki nem vándorolának, muszka alattvalóknak fognak tekintetni.

VIII. A szerződő felek kötelezik magokat, hogy azon egyéneket, kik a háború alatt az ellenség szolgálatában állottak, nem fogják vád alá helyezni, hanem ellenkezőleg megkegyelmeznek nekik.

IX. A ruméliai legújabb események folytán elfogott vagy elítelt egyéneknek megkegyelmeztetik.

X. A háború alatt felfüggesztett összes szerződések és conventiók újra jogerőre emelkednek.

XI. A porta közelezi magát felügyelni arra, hogy a muszka alattvalók javára tett intézkedések végrehajthatassanak.

XII. A jelen szerződés hitelesítve 14 nap alatt cserélendő ki.

A románok Bécsben.

Ő Felsége a görög keleti román egyház püspöki kara és egyházi consistoriumainak tizenkéttagú küldöttségét 12-ikén fogadta. A küldöttség vezetője Román Miron érsek kérvényt nyújtott át és arra kérte ő Felségét, hogy a m. kir. valóság és közoktatásügyi miniszter által tervezett azon törvényjavaslatot, mely a magyar nyelvnek a román népi iskolákban kötelező tantárgyként való felvételéről szól, egyelőre ne szentesítse. Király ő Felsége következőleg válaszolt beszédre:

„Kérelmük tárgyát érett megfontolásra fogom méltatni, teljes megnyugvással adván kifejezést már előre is azon reménynek, hogy kormányomtól szintugy, mint a törvényhozástól is bizonyosan távol áll azon szándék, oly határozatokat életbe léptetni, melyek alapos aggodalmakat okozhatnának s képesek volnának megzavarni az ország különféle nemzetiiségei közt öröndetesen fennálló s általán mindenkor óhajtott békét és egyetértést, melynek további ápolását önöknek is csak a legmelegebben ajánlhatom.”

Románzene- és tánczestély B.-Pesten.

Sz. Gy. írja a „Hon”-ban: A románok mai napig sokat beszélgetnek magukról. Főpapjaik elmennek Bécsbe deputáció képen, kérelmezni a nedves éghajlatból származtatás s tagadta ragadozóságát. (Spengel.)

1743. Sziacziában pestis. (Massuet.)

1751. Konstantinápolyban pestis, földingás. (Massuet.)

1712. Pozsonyban pestis. Az országgyűlés a miatt oszlott el. (Pray.)

1712. 1713. Konstantinápoly, Dánia és Holsteinban pestis. (Spengel.)

1709—10—11. Budán pestis. Nagyon sokan elhaltak. (Bel Math.)

1712. Pontoppidais szerint a Dán király: Christian és neje családostól északi Jütlandba vonult a pestis elől.

1710. Magyar- és Erdélyországban emberek és marhák között döghalál; Révkomáromban 9000 ember esett áldozatul. Ugyanezen évben sárkák is megöltögtak. (Spangar.)

1713. Németségben kegyetlenkedett a pestis. 1714-ben VI. Károly Bécsben Sat. István templomban fogadást tett, hogy Isten ő felségének Boromeus szent kardinal tisztségére egy szép templomot fog építtetni azért, hogy Isten Bécs városát a döghaláltól megszabadította.

1718. Brassó vidékén pestis támad. A következő évben egész Erdélyben, kivált Brassóban és a Székelyföldön dühöngött; Törökország, Havasalföld és Moldovában szintén dühöngött.

1686. Törökországban pestis. (Spangar.)

1691. Rátzkavét és Zsoltságát a pestis kiűrté. (Bel Math.)

1708-ban Lengyelországban nagy döghalál. (Spangar.)

1709. Magyar- és Erdélyországban nagy döghalál. (Spangar.) Bel Mathias szerint egymásután három évig uralkodott és roppant pusztítást tett.

1710-ben Selmeczen 6000 ember halt el. Másodon, mely közel volt Selmeczhez semmi nyomát se tapasztalták a pestisnek.

(Folytatása köv.)

királynál a magyar nyelv tanításának kötelezővé tétele ellen; a román fiatalok pedig ezzel egyidejűleg fényes soirét rendez a Hungáriában. Egyszerre Bécsben és Budapesten is román világ üti föl a fejét. Ma ők vannak napi rendben s mivel a Budapest lakó románok ritkán adnak életjelt magukról, már kíváncsiságból is érdekesnek tartam ellátogatni tegnapi estélyükre és így bele kontárkodom a béli referensek mesterségébe.

A nit a Hungáriában láttam és tapasztaltam, azt rövid szavakkal így lehetne kifejezni: „Bukarest Budapest”. Pedig hát ez alkalommal összehasonlíthatatlanul több magyar elem vett részt a román nemzeti színű mulatságban, mint évek előtt, midőn fővárosi románjaink mulatságai kizárólag és elszigetelten csak oláh időtöltések voltak. Kár, hogy a főpap urak épen akkor mennek Bécsbe, demonstrálni ellenünk, mikor ily öröndetes jelét látjuk a két elem egymáshoz való közeledésének társadalmi téréen!

Budapest tekintélyes kolóniával birnak a románok. Oly szépen kifejlött társadalmi életük van itt, a magyar fővárosban, hogy becsületre válnék Bukarestnek is. Pedig hát szegény románok „a magyar zsarnokság alatt nyögnek,” mely „gátolja művelődésüket és kulturájukat.” Egyebek közt a tegnapi román vigalom is az ellenkezésről kellett, hogy meggyőzze a figyelmes szemlélőt. Hogy megítélhető legyen az itteni románság társadalmi viszonyai, fölemlítünk a concert- és béli publikumból néhányat, kiknek állása épen nem elnyomást, hátramaradást, de sőt előhaladottabb társadalmi viszonyokat jeleznek románaink között.

A táncmulatság elnöke, Puskár Gyula lovag legfőbb ítélőszéki bíró, kinek gomblyukából egy „vaskorona” csúg le — aranyból. Egy másik román notabilitás: Ládágy Ágoston, szintén legfőbb ítélőszéki bíró; Csimpler Athanász; dr. Gallu és Vlád Alajos ny. táblai bírák; Velezán ezredes de Boldogmész, téraparancsnok (tehát Budapestben is egy román „uralja a tért”); Hosszu József a főszámvevőszék alelnöke; a Moosonyi dynasztia négy tagja: Moosonyi Györgyné (lady patroness), ennek leánya: Livia; továbbá a parlamenti életből jól ismert Moosonyi Sándor és Jenő; Vulkán József román író és szerkesztő; egész raja a román tanult, művelt fiatalesgnak, mely egyetemi tanfolyamokat részint végzett, részint most hallgatja: jogász, bölcsész, orvos, technikus. Egyszóval képvisel minden tudomány- és ismeretágot. A román ifjúság közül több tudori diplomának birtokosai. És a mi kíváncsi magassabb fokú műveltségre mutat a zenészet téréen is már szép és öröndetes haladást mutatnak. Így pl. Zaphiry Ilona k. a. (Liszt Ferenc tanítványa) kitűnően s a hallgatóság közt nagy lelkesedést keltve, játszta el mesterétől az „Ábránd”-ot, Beethovennek „Athén romjai”-nak notivumai fölött. Jelen volt Liszt maga s gyönyörködött tanítványának bravourjában; a közönség viharosan tapsolt s mi büszkének valánk e jelenetre, mert a legjellemzőbb kifejezést látnak azon óhajunknak, hogy a velünk egy hazában élő népek vezetői legyünk a polgárosodás, a kultúra s a művészet téréen.

Ez rövid vonásban a budapesti román társadalom. Egy néz ez ki, mint „elnyomott,” „zsarnokilag üldözött” nemzetiség társadalmát. Tegyük szívókre kezéket azok, kik mesterségből, vagy kegyékesesetből szíjják a vizsályt, s képzelt veszélyek ellen Bécsben keresnek orvoslást — és feleljenek őszintén ha tudnak!

Az ipari szakoktatás hazánkban.

A „N. H.” a miniszterium tervezetét ismerteti a hazai szakoktatást illetőleg. E tervezet-höz szerfelett sok szó fér, mint annak idején nem mulasztunk el, felsorolni, egyelőre azonban közöljük a N. H. következő ismertetését:

Megelőzédessel közöljük a közoktatási miniszter azon elhatározását, mely szerint az iparos szakoktatás egészére vonatkozó késztervvel lép a törvényhozás elé, és kéri a költségeket, melyek e terv megvalósításához szükségesek lesznek.

E terv nem egy-két napi munkának és moditációnak eredménye. A közoktatási és a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterek már régebben közös egyetértéssel fogtak a munkához, s Gönczy Pál min. tanácsos elnöke alatt egy szakértőiakból álló bizottságot küldtek ki, mely a különböző iparágak képviselőivel is érintkezésbe helyezvén magát, a föladatnak minden oldalú megfontolása után elkészítette az ipari szakoktatási tervét. Ezt az életleléptetéshez szükséges költségek specifikációjával együtt a múlt napokban terjesztette a közoktatási miniszter a pénzügyi bizottságnak e végett kiküldött albizottsága elé, kérvén a szükséges költségek megszavazását, a mire a bizottság tagjai — mint értesülünk — az egy fontosságához méltó hajlandóságot mutattak. Így reményünk lehet, hogy az országgyűlés is készséggel járul e terv valóításához, mert itt valóban nem áldozatról, hanem a legduasabban kamatozó befektetésről van szó.

A miniszternek e tárgyban tett előterjesztését, melyhez mellékelte gyűjteményt két füzet járul a „képező ipartanoda” és „az iparos tanuló iskola” szervezéséről, a következő főbb vonásokban ismertetjük. Az ipari szakoktatás öt főféle irányban lesz megindítandó. Először is gondoskodni kell arról, hogy speciális iparteknikusok, gyár-

igazgatók, iparalapítók és iparvállalkozók képeztesse. E részben a kormány terve oda irányul, hogy egyelőre e főm-vasipar fejlesztését lesz szükséges előmozdítani, mivel ez iparág máris tekintélyes terjedelmet nyert hazánkban. A kormány tehát legelőször a főm-vasipar tanítására műegyetemen tervezi egy tanszék felállítását. Az ide valóztatandó tanárt ki kellene küldeni a magyar és erdélyi részekben főállású nevezetesebb vasipar telepek megviagyalására, kívánni kellene tőle tervet a létesíté, de esetleg nem czélszerűen rendezett telepek tökéletesítésére, s a még hiányzó gyárak felállításai módjára nézve.

Másodszor gondoskodni kell, hogy nagyobb iparvállalatokban alkalmazható főmunkások, u. n. m. vezetők, elméletileg ug, mint gyakorlatilag, képeztesse. E czélból a közoktatási miniszter egyelőre a fővárosban szándékozik egy képező ipariskolát, állítani, melynek részleges tervezetét is bemutatta. A tanfolyam három évre terjedne, s a tanoncok némely közös tantárgyakon kívüli iparág szerinti csoportokra oszlanának.

Harmadszor, az ország különböző vidékein, a helyi körülményeknek és viszonyoknak megfelelő ipartanműhelyek lesznek állítandók, amilyenek, mint föntebb említők, itt-ott már vannak is, kapcsolatban a felső nép- és a polgári iskolákkal.

Negyedszer, szervezendő lesz országosan az iparos tanoncok oktatása, a mire nézve szintén teljesen kidolgozott tervezetet nyújtott át a miniszter a pénzügyi albizottságnak. E mindenek fölött fontos intézkedés létesítése végett szükségesnek látja a kormány, hogy az 1872. VIII. tv. czikk az ipartörvény, néhány foly ponttal egészítessék ki, a melyek az iparos tanoncokat az iskolák elvégzésére könyserbítlőleg kötelezzék, pl. hogy senki addig iparos segéd ne lehessen, ipart ne kezdhesse, míg iparos tanuló iskolakötelezettségének elaget nem tett.

Végre ápolni kell a már is szép fejlődésnek indult házi ipart az által, hogy a mint már a kezdemény ez irányban meg is indult — a tanítóképezdek növendékei gyakorlati oktatást nyerjenek egy vagy több iparágban, és mint tanítók ugyanazt oktasák az iskolákban. A házi iparnak így módon való terjesztése a nagy erkölcsi és anyagi haszon kívül azt a czélt is előmozdítja, hogy a népből idővel a remélhetőleg meghonosodó nagy gyáripar haszonvéhető segédakat fog nyerni, mint ez oly országokban tapasztalható, hol pl. a szövés és fonógyárak az egész vidéknek ugyanazon ipart házilag adó lakosságát mint nagy központok szokták érdekörükbe vonni, és hasznosítani az egyezes munkáját.

BELFOLD.

(Bál krónika.)

Fogaras, 1879. febr. 10.

Társadalmi életünk egyhanguságába ez időben a farsangi obligát egyhanguságak öntenek némi változatosságot. Kis városunk báljai kivétel nélkül jótékony czélul szoktak lenni: kaszinó — iskolai- s növegyleti bálók. A farsangi saison közöls bajait a „tracatlát” magyar körnek mult hóban tartott tánczvigalma nyitotta meg a legsórványabb eredménynyel. E tánczvigalom 20 ft. deficitel nehézkedik az „uj” társulat pénztárán. E tánczvigalomnál jobban sikerült a helybeli evang. iskolai bál, melyet az illető egyházi előjáróság újabb szerkezetté iskolai padok beszerzése tekintetéből adott a hónap elsőjén; e bál a kitűzött alapnak valami 20 forintnyi gyarapodást adott.

Mind a kedélyesség, mind anyagi haszon tekintetében a legszebben sikerült a helybeli növegylet jelmezese elite-bálja, melynek jó hírnevét az egyet nagy tevékenységű elnöke, a szegények fáradhatlan védőgyala Spillauer ezredesnek már évek előtt megalapította. Nem fogunk csalódni, állítam, hogy e farsangi saison elite-báljainak koronája e jelmezese bál vala. Mindenkit meglepett a szebbnél szebb jelmezek szerencsés sikere.

Soha nem éreztem annyira tollam gyöngeségét, mint midőn a jelmez-bál gyönyöreit akarám megírni. Az órák perceké rövidültek az éjvezők úgy, mint a szemlélők előtt, s a hajnal megjöttével, kivétel nélkül a ritka szép időtöltés elmúltán bántódnak. Pánczél Etelka mint amorette, Zakariás Emma mint „verseny futató” Szvoboda Gusztó kártyavető, Metz Mari mint indusnó Jakab Berta mint pillangó, Benedek Gyuláné mint éjkirálynő tündek fel. A román leányok nemzeti gazdag öltönyben jelentek meg. Asszonyaink közül jelmezben jelentek meg: Spillauer egyleti elnök — ő német urhölgy — Oberkampné, Joánovichné, Fesztné, mindnyájan kitűnő „rococo”. béli tolettben, gr. Pálffy örnagyné, Pánczélné, Bacznó, Románuné, Botta Anna. A tánczok rendezésében nyílt elismerés illeti Oberkamphonvéd örnagy és Joánovich es. k. százados urakat a kiváló figyelemért a mulatni vágyó közönség érdekében. E tánczvigalom mintegy 100 forinttal növelte a jótékony czélú növegylet szegény alapját. Meg kell még említenem az éjtermi közönség érdekében méltó elismeréssel Pop László vendéglőst a jó konyha mellett a kitűnő kiszolgálásért, ritka emberségért mindenki irányában, mely a „Páris” szállodában ő előtte nagy mértékben hiányzott vala.

Végül nem leszen tán szavunk kiáltó hang a pusztában, ha a Bruckenthal-féle hitbizomány örököseit nyilvánosan megkérjük egy a mai igények-

nek teljesen megfelelő berendezésű vigardá építésére saját jövedelmek érdekében, míg a város központi helyén egy olyanakk építtetésé más valakinek hamarabb észbe nem jutand; mert a jelenlegi bálhelyiség sem kényelem, sem egészségrendőri tekintetben az igényeknek teljességel meg nem felel, étköz helye pedig a szűk teljes értelmében nyomorúság és egészségrontó s a közönség ivó vendégektől nincs elkülönítve, a mi hogy épen nem járja: ugyan miért indokoljam?

Jelenvolt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— Donadio Bianka már utban van Róma felé. Hosszabb körutat tesz Olaszországban s május végén visszatér fővárosunkba, hol mint a Főv. Lapokban olvassuk, hatszor lép majd fel a nemzeti színházban.

— A Szent-István-Társulat tegnapelőtt tartá havi ülését Tárkányi Béla elnökelete alatt. A mult havi ülés óta 37 tag lépett a társulatba. A választmány a közgyűlést márczius 20-ik napján ébajtja megtartatni, mi iránt a hercegprímáshoz intéznek fölterjesztést. A társulat bevételre folyó év újév napjától kezdve a jelen ülésig 9929 ft 57 kr; kiadása 9649 ft 58 kr; pénztári maradvány 279 ft 99 kr. — Az ögynökség január hóban elárúított 38,643 példány könyvet, 528 példány egyéb nyomtatványt, 350 szent képet. Készpénzben bevett 3701 ft 40 krt.

A pestis.

A következő romkivált aggasztó jelentés érkezett Pétervárra Kiseneffből e hó 4-éről: *A 27 a verstnyj (4 mtföld) távoladgra fekvő Gressetti helységéből, ide Kiseneffbe azon jelentést kaptuk, hogy Gressetiben a lakosok közt a szibériai járvány tört ki. — Az itteni tartományi igazgatóság oda egy orvost küldött, ki kijelentette, hogy nemcsak Gressetiben, hanem még több szomszéd falvakban is kitört a lakosság közt a szibériai dögvész és a kütéges hagymáz, mely két kór ott járványosan uralkodik. — Továbbá még azt is jelentette az orvos, miszerint a lakosság egészségi állapota a legkedvezőlenebb. A talaj a kelet felől közeledő pestisre nézve igen fogékony, de — így végződik a jelentés — Kiseneff városában az egészségi állapot épen kétségbeesett.*

Mindezeknél fogva, minthogy Besszarabia kormányzóság, melynek fővárosa Kiseneff, Ausztriával (Bukovinával) határos, igen tanácsos volna, az osztrák kormány intézkednék nehogy a járvány tovább buccsoltassék.

Constatálva van, hogy a kór az ócska bankjegyek által leginkább terjesztetett el. Loris Melikoff gróf főkormányzó ennél fogva azt parancsolta, hogy az egész pestises területen az ócska rubel bankjegyek forgalma egészen betiltassék és ezek a kama-volgai bank által ujjakkal cseréltetnek be.

A Tiflisben megjelenő „Kawkas”-nak Woszkrossenka faluból Eriwan kormányzóságából, Örmény Kaukaszusból azt írják: „Már egy hó óta itt egy borzasztó kór uralkodik. Jellege egészen járványos és ez napról-napra növekedik s elmérgesedik. A betegok rettentő hirtelen halnak el és mai napig a halandóság oly nagy, hogy naponként 6 személy hal belé.”

A román öröndesabályok folytán muszka részről kibocsátott tiltakozásra a román kormány azt válaszolta, hogy a decz. 7-iki decretum a bécsi egészségügyi bizottság határozataival egyhangusában van és hogy ez nem csak Románia, hanem egész Európa javára fog szolgálni. Az oroszok azon észrevételére, hogy ezen decretum ellenkezésben áll az aprilisi conventióval, mely a muszka csapatoknak Románián átvonulását kiköti, a román kabinet azt válaszolta, hogy ezen conventiónak sincsen nagyobb érvényessége, mint azon kereskedelmi szerződéseknak, melyek Ausztria, Németország és Oroszország részéről egymás közt fennállanak, ezen hatalmak is fel függesztették a kötött szerződéseket, midőn a közegészség és az emberek élete forog kérdésben.

A pestis ügyében a kormány által kiküldött állandó bizottság tegnapelőtt esti 7 órakor Zichy Ferraria Viktor gróf belügyminiszteri álamtitkár elnökelete alatt tartott IX. ülésében felolvastatván a mult üléss jegyzőkönyve, hitelesített. A román kormány megküldte az ott foganatba vett rendszabályokról jelentését; a bizottság ebből meggyőződött arról, hogy a román kormány részéről is megététték mindazon óvintézkedések, melyek ezen bizottság részéről is alkalmazandóknak elfogadtattak. Ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy a belügyminiszter dr. Knöpfert azon czélból küldte ki Bukarestbe, hogy arról szeressen meggyőződést, vajjon az óvintézkedések Románia részéről a küldötteikkel történt megállapodás szerint megtétettek-e és miként. Ezekután a külföldről érkezett táviratok olvastattak, melyekben semmi nyugtalanító nem foglaltatván, tudomásul vétettek, mire az ülés este 8 órakor végt ért.

A Golosznak sürgönyözött Zarizynból folyó hó 12-éről: A betegok száma fájdalommal emelkedett, azóta hogy enyhébb idő állott be. Három nap múlva, a szent-pétervári szakértő vegyész idegy-

esőköpeny, kocsitakarók, ágybátók, sátorkelemlék

Csász. kir. osztr. szabadalommal
és
porosz királyi miniszteri jóváhagyással.

Borchardt illatos növény-zsappana.
Az esztendőre és jobbitára, eisneri há-
za minden bérköltésénél, eredeti csok-
látként bepecsételve 42 kr.
**Köch növénycukorkái, ismert Jelen-
szízeser hűtés, kedvesség, nyálkásodás és**
arcolásul stb. 70 és 75 kr. eredeti dobo-
sban.

Seringuier fő-gyökér-hajlaja a
szárazlú szűrésére és fentartására, 1 paluck
rt. a. 6.
Seringuier növényi hajfestőzere,
n fest fekete, barna és szőke szíre; telje-
sítőreveléssel és csészével 5 ft.
Seringuier zamatos koronaszese,
illat- és mosóvíz, mely az életszerkeket
és tüdőt; eredeti palackokban 4 ft és
75 kr.

Indes tanár növényi ruacs-kenőcs,
nyugtát és ruganyosítást fokozza és egy-
en az oldalhúz becsatolására is alkalmas;
darabokban 50 kr.

Valamennyi fentebbi cikk, mint feltűnő tulajdonságuk által dicsőregeten behízlányt tárgyak va-
korki jószágaihoz kizárólagosan kaphatók: Kolorsár: WOLFF, és BILÓ JÁNOS gyógyszerésznél, va-
Bethlenben: Bernárd Dániel gyógyszerész, Bészterczén: Fleischer Rudolf Kárp Fügys, Brassóban: Jekelin
Schulster Carl L. gyógyszerész uraknál. Földvár: Nadhera Pál. Kézdivásárhely: Fejér Lukács, Maros-
lyut: Fogarasi D. J. Medgyesen: Brokner Károly, Győr-Szombathely: Stengel Sándor, Ségésvárti: Mészla-
Ólva F. Sopka-Szent-Györgyön: Gontak István, Sasmonyvárti: Placintar David gyógyszerész, Szabol-
cs: Reinhardt J. C. gyógyszerész, Tordán: Trajnóvics De-györgy, Sz.-Udvardhely: Nagy Polgomsz Kóniz János
gyógysz. urnál.

Óvást! Óvunk hamisításoktól, nevezetesen dr. Suin de Boute-
nard illatos fűszere és dr. Borchardt illatos növény-
zsappana utánzásaitól dr. Borchardt fia czége által. Hamisítások-
nak több gyártója és elárúsítója már törvényesen értékeny pénz-
büntetésre ítéltetett.

(122)

RAYMOND és ISMÉRT Berlinben,
cs. kir. szabadalmak tulajdonosai
és gyárosok.

Dr. Suin de Boute-nard zamatos
fűszere a fogak és a foghús epentaria-
ára és tisztázására a legáltalánosabb és legbizto-
sabb szer; 1/2 és 1/4 csomagkákban 40 és 70
kr.

Balzsamos olajbogyó-zsappan, a bőr
finomsága és puhásága elítelt és tartós bejolyá-
sa által tűnik ki; 35 kr. csomagkákban.

**Leder testvérek balzsamos földi-dió-
olaj-zsappana,** darabja 25 kr. 4 darab 1 csom-
agban 80 kr. Különösen családoknak ajánljátok.

Dr. Hartung China-héj olaja, a haj növesz-
tése és szépsége peccsételt és pohárban bilyeg-
zett üvegekben 40 és 85 kr.

Dr. Hartung növény-kenőcs, a hajnöve-
sége felkeltésére és földelésére, bepecsételt és üve-
ben bilyegzett tályegekben 40 és 85 kr.

Gyógyseres Benzoe-zsappan, legfinom-
abb mosózsappan, ugyancsak eredményes
bir, mint a Benzoe-tinctura; 4 csomagkák 40 kr.

Dr. Suin de Boute-nard
szárazlú szűrésére és fentartására, 1 paluck
rt. a. 6.
Seringuier növényi hajfestőzere,
fest fekete, barna és szőke szíre; telje-
sítőreveléssel és csészével 5 ft.
Seringuier zamatos koronaszese,
illat- és mosóvíz, mely az életszerkeket
és tüdőt; eredeti palackokban 4 ft és
75 kr.
Indes tanár növényi ruacs-kenőcs,
nyugtát és ruganyosítást fokozza és egy-
en az oldalhúz becsatolására is alkalmas;
darabokban 50 kr.

Valamennyi fentebbi cikk, mint feltűnő tulajdonságuk által dicsőregeten behízlányt tárgyak va-
korki jószágaihoz kizárólagosan kaphatók: Kolorsár: WOLFF, és BILÓ JÁNOS gyógyszerésznél, va-
Bethlenben: Bernárd Dániel gyógyszerész, Bészterczén: Fleischer Rudolf Kárp Fügys, Brassóban: Jekelin
Schulster Carl L. gyógyszerész uraknál. Földvár: Nadhera Pál. Kézdivásárhely: Fejér Lukács, Maros-
lyut: Fogarasi D. J. Medgyesen: Brokner Károly, Győr-Szombathely: Stengel Sándor, Ségésvárti: Mészla-
Ólva F. Sopka-Szent-Györgyön: Gontak István, Sasmonyvárti: Placintar David gyógyszerész, Szabol-
cs: Reinhardt J. C. gyógyszerész, Tordán: Trajnóvics De-györgy, Sz.-Udvardhely: Nagy Polgomsz Kóniz János
gyógysz. urnál.

Óvást! Óvunk hamisításoktól, nevezetesen dr. Suin de Boute-
nard illatos fűszere és dr. Borchardt illatos növény-
zsappana utánzásaitól dr. Borchardt fia czége által. Hamisítások-
nak több gyártója és elárúsítója már törvényesen értékeny pénz-
büntetésre ítéltetett.

(122)

RAYMOND és ISMÉRT Berlinben,
cs. kir. szabadalmak tulajdonosai
és gyárosok.

(65) **Legjobb és legolcsóbb lefetőző-szer** (2-3)
lakosztályok, konyhák, szobák, étkezők, isztállók stb. számára
Carbolsavas por (Phenilsavas só)
100 kiló = 200 𐌸 9 frt 60 kr. 1/2 hig Carbolsav 15 frt — kr.
Vasgálics 6 frt — kr.
Mahler és Eschenbacher, Bécs, I. Wallfischgasse 4.

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak,

ha minden dobozon
a sas és az én sok-
szorozott czégem
van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménnyel használt mindennemű **gyomor-
betegségek és emésztési bántalmak** (mint étvágytalanság, szorú-
lás stb.) **vértorlódás és aranyér-bántalmak ellen.**

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülő életmódot visznek.

Hamisítások bíróság tüdőztetnek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt. oszt. ért.

Francia borszesz és só.

A legmegbízhatóbb orvosok a szenvedő emberiség részére minden belső
és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, tüszők, gyuladt szemek, hű-
dés és mindennemű sérteséknél stb. stb.

Palackban használati utasítással együtt 80 kr. o. é.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társátl
Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelembe előforduló faj kö-
zött az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 frt o. é.

(69)
Főraktár:
(2-52)

Moll A. gyógyszerész, cs. k. udvari szállító,

Bécs, Tuchlauben.

Raktárak a birodalom minden jó hírnevű gyógyszerzáraitban, avagy
fűszerkereskedéseiben vannak. Raktár nélküli helyiségekben nagyobb vétel-
nél magán személyek is megfelelő árleengedéssel részesülnek. A t. cz. kö-
zönség figyelmeztetik **csakis** Moll-féle készítményeket kérni és csak is
olyanokat elfogadni, melyek védjeggyel és aláírással ellátva vannak.

Raktárak. **Kolozsvárt: Valentini Ad.** gyógyszerész. **Wolff**
János, gyógyszer. **Dr. Hintz György**, gyógyszer. **Széki Miklós**,
gyógysz. **Dietrich Sámuel** keresk. Brassóban. **Jekelius Nándor**, gyógyszer.
Fabik Ele, gyógyszer. Déván. **Weisz Adolf**. Szebenben. **Müller K.**, gyógyszer.
és **Reissenberger A. F.** Segesvárt. **Tentsch J. B.**

A. MOLL, k. k. Hof-Lieferant, Wien.

Következő új és kedvelt operettek és tánczok

kaphatók Kolozsvárt csupán

Stein

János

ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN

<u>Methusalem herczeg.</u>	Strauss Jánostól. Teljes operette-kivonat zongorára	2 frt 70 kr.
<u>Methusalem herczeg.</u>	Ó schöner Mai!	
	Keringő zongorára	1 frt — kr.
<u>Methusalem herczeg.</u>	Négyes	60 kr.
<u>Methusalem herczeg.</u>	Tipferl polka	
	frangaise	60 kr.
<u>Methusalem herczeg.</u>	Banditen Galopp.	
	Gyors polka	60 kr.
<u>Methusalem herczeg.</u>	Egyveleg. I. füzet	1 frt 50 kr.
<u>Methusalem herczeg.</u>	Egyveleg. II. füzet	1 frt 80 kr.
<u>Blinde Kuh.</u>	Legujabb operette Strauss Jánostól.	
	Egyveleg. I. füzet	1 frt 50 kr.
<u>Blinde Kuh.</u>	Egyveleg. II. füzet	1 frt 50 kr.
<u>Blinde Kuh.</u>	Kennst Du mich? Keringő	1 frt — kr.
<u>Der Teufel auf Erden.</u>	Legujabb operette Suppé F.-tól. Teljes zongora kivonat	2 frt 70 kr.
<u>Kapitány kisasszony.</u>	Operette Genée Richardtól. Teljes zongora kivonat	2 frt 70 kr.
<u>Fatinicza.</u>	Operette Suppé F.-tól. Teljes zongora kivonat	2 frt 70 kr.
<u>Fledermaus.</u>	(Denevér.) Operette. Strauss Jánostól. Teljes zongora kivonat	2 frt 70 kr.
<u>Cagliostro in Wien.</u>	Operette Strauss Jánostól. Teljes zongora kivonat	2 frt 70 kr.
<u>Der Carneval in Rom.</u>	(Római Carneval.) Operette. Strauss Jánostól. Teljes zongora kivonat	2 frt 70 kr.
<u>Operett-Album.</u>	A legujabb és legkedveltebb operettek egyveleg-gyűjteménye, könnyű modorban zongorára. I. kötet. Tartalma: Fledermaus (Denevér) Fatinicza Suppétól. Cagliostro Strausstól. Carneval in Rom. Strausstól. Flotte Burschen (Pajkos diákok) Suppétól. indige Strausstól.	

Ára 1 frt 80 kr

Operett-Album. II. kötet. Tartalma: Prinz Methusalem
Strausstól. Die schöne Galathea Suppétól. Die letzten
Mohikaner, Genéétól. Der Teufel auf Erden Suppétól. Der
Seekadet Genéétól. Leichte
Cavallerie Suppétól. **Ára 1 frt 80 kr.**

A Methusalem herczegből, négyes, keringő és polka
egy hegedűre külön
is kapható.

Stein János
zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

 A legujabb zeneművek jegyzékét kívánatra
ingyen és bérmentve küldöm.

Budapesti szemle.
1879. Első kötet. Január—február. Ára 2 frt.

Egy hirhedt kalandor
a XVII. századból.
Regényes korrajz 3 kötetben. Irta JÓKAI MÓR.
Ára 2 frt